

9. Манько В. Українська народна писанка. – Львів: Свічадо, 2005.
10. Маркович П. Українські писанки Східної Словаччини. – Пряшів: Дуклянські друкарні, 1972.
11. Описание коллекции народных писанок / Составил С. К. Кулжинский. – М.: Товарищество Скоропечатни А. А. Левенсон, 1899. – Вып. 1.
12. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). – К.: Аспект-Поліграф, 2005.
13. Сергеева М. Художнє різьблення по дереву, кістці та рогу // Історія декоративного мистецтва України. – К., 2010. – Т. 1. – С. 267–286.
14. Смолій Ю. Писанкарство // Історія декоративного мистецтва України. – К., 2009. – Т. 3. – С. – 191–204.
15. Сороміцькі весільні пісні, записані М. О. Максимовичем // Матеріали до українсько-руської етнології. – Львів: Друкарня Наукового товариства ім. Шевченка, 1899. – Т. 1. – С. 157–168.
16. Сумцов Н. Ф. Писанки. – К.: Типографія Г. Т. Корчак-Новицького, 1891.
17. Таранушенко С. Українські писанки, як пам'ятки народного малярства (До постановки питання) // Праці науково-дослідної кафедри історії європейської культури. – Харків, 1929. – Ч. III. – С. 449–454.
18. Украинский народный орнамент. Вышивки, ткани, писанки / Собрала и привела в систему О. П. Косачева. – К.: Типографія С. В. Кульженко, 1876.
19. Южно-Русский народный орнамент. Черниговская губ. Глуховской уезд / Собрала и составила П. Я. Литвинова. – К.: Типографія М. П. Фрица, 1878. – Вып. 1.
20. Южно-Русский народный орнамент. Черниговская губерния (Уезды: Конотопский, Кролевецкий, Новгород-Сиверский и Стародубский) / Собрала и составила П. Я. Литвинова. – Харьков: Паровая типографія и литографія М. Зильберберг и С-вья, 1902. – Вып. 2.
21. Ястребов В. Несколько слов о писанках // Киевская старина. – К.: Типографія Г. Т. Корчак-Новицького, 1895. – Т. XLIX. – Документы, известия и заметки. – С. 5–8.
22. Bukowska J. Pisanki polskie z X–XIII wieków // Polska Sztuka Ludowa. – 1958. – № 1. – S. 45–49.
23. Dowgird T. Pisanki // Wisła. – Warszawa, 1890. – Т. IV.
24. Krczek F. Pisanki w Galycyi. – Lwow, 1898.
25. Wzory przemysłu domowego. Wýroby włóścian na Rusi wydane przez Muzeum przemysłowe miejskie / Zebrał i zestawil Ludwik Wierzbiicki. – Lwow, 1889. – Seria X.
26. Udziela S. Pisanki w Ropczycach i okolicy. – Tarnow, 1888.

протоієрей Олександр Федчук,
викладач Волинської духовної семінарії УПЦ,
м. Луцьк

РОЗВИТОК ТА ЗАНЕПАД НЕОУНІ НА ВОЛИНІ

У 1918 році, після розпаду Російської імперії, було утворено Польську Республіку, яку ще називають Другою Річчю Посполитою. Через деякий час, по завершенню польсько-радянської війни, у її склад офіційно були прийняті західноукраїнські, західнобілоруські та литовські землі, які належали до Речі Посполитої протягом XVI–XVIII ст. Таким чином, Польща отримала декілька мільйонів православних громадян, які входили у юрисдикцію Польської Автокефальної Православної Церкви, поділеної на п'ять епархій – Варшавсько-Холмську, Волинську, Віленську, Гродненську і Поліську.

Не зважаючи на те, що польська влада у 1924–1925 рр. підтримала автокефалію місцевої Православної Церкви та нібито більш-менш забезпечила її правовий статус, у цілому спостерігалось вороже ставлення до Православ'я серед поляків. Наприкінці 1920-их років розпочався масштабний наступ на ПАПЦ, що виразилося у так званій ревіндикації – передачі майна Православної Церкви на користь інших релігійних чи державних структур.

Вже у 1929 році, спираючись на визнання польським урядом католицтва пануючим віросповіданням та керуючись закінченням строку давності колись встановлених майнових правових норм Російської імперії, римо-католики подали 724 судові позови, вимагаючи передачі їм православних храмів, приходських будівель чи церковних земель. Волинська православна духовна консисторія, наприклад, за відомостями О. Світича, отримала 144 таких позови, а Поліська, котра мала 320 приходів – 248 [1, 161]. Серед іншого, католики на Волині висунули свої претензії на Почаївську Лавру, Дерманський, Зимненський, Корецький та Милецький монастирі, собори у Кременці та Луцьку, приходські храми у волинських селах Білосток, Піддубці, Воротнів, Жидичин, Новостав, Низкиничі, Велимче, Доротище, Замшани, Заболоття, Нові і Старі Кошари, Кортеліси, Маціїв, Локачі та багато інших [2].

Одним із претендентів на майно Православної Церкви стала створена на теренах Польщі у 1924 році Католицька церква візантійсько-слов'янського обряду, проект якої, розроблений католицьким

Підляським єпископом Хенріком Пшездзецьким, затвердив папа Пій XI. Ця, так звана, неоунія цілком відповідала принципам програми колонізації українського населення, яку розробив міністр освіти і релігії Польщі Станіслав Грабський.

При цьому українське греко-католицьке духовенство з Галичини на Волинь, Полісся, Холмщину і Підляшшя не допускалося. Львівська щоденна газета «Діло» у 1929 році так описувала принципи роботи «унії сходного обжондку»: «Розпочалася організована ловля душ, ведена головно серед волинської інтелігенції безробітних. Охочих посилали на деякий час до люблінського римо-католицького теологічного університету, де засновано для них спеціальні курси, а незабаром висвячували їх у “священики” і приділювали до таких сіл, де православні церкви були замкнені. Само собою, що для нових “священиків” церкви відмикались, в них відправлялись урочисті богослужіння, а “священики” задарма вінчали, ховали, хрестили. Православне населення, яке сильно відчувало відсутність близької церкви, а крім цього страшенно бідне, не бачачи ніякої різниці в богослужінні та зовнішньому виді “духовенства” (відправа така ж, як у православних, а “священики” всі з бородами та й жонаті), помаленьку почало ходити до відкритої церкви» [3].

Для забезпечення нової церковної організації духовними кадрами у Дубно було відкрито спеціальну духовну семінарію, котра розташувалася у бернардинському монастирі, виділеному Луцькою єпископською курією. Тут готували як нових служителів, так перекваліфіковували й тих, хто переходив із Православної Церкви [4]. Також для священиків-ренегатів у 1933 році були відкриті чотиримісячні курси, що діяли при католицькій семінарії у Луцьку [5, 92].

Ті православні священнослужителі, які спокушувалися на унію, не відрізнялися, зрозуміло, благочестям та ідейністю. Першим із волинського парафіяльного духовенства у підпорядкування папи перейшов священник із с. Озеро (нині – Ківерцівський район Волинської області) Євсей Сльозко. Його з родиною, крім двох молодших дітей, які, якщо вірити «Воскресному чтению» [6], дорогою до Луцька втекли, 14 квітня 1925 року взяв під крило Луцький католицький єпископ Ігнатій Дубовський.

Отримавши від біскупа антимінс, новий «уніат» повернувся в Озеро із завданням організувати там уніатський приход. Він одразу запропонував місцевому диякону Костянтину Дунцю поминати на екстеніях біскупа Ігнатія, а коли той відмовився – став вимагати від співбрата очистити церковне приміщення. Після цього віровідступник почав збирати підписи прихожан, які нібито мали бажання перейти на унію. Сльозко клявся людям, що він лише прийняв польське громадянство, а не католицтво, і що цими підписами люди тільки повинні були засвідчити бажання мати його своїм парафіяльним священником, а не новопризначеного духовною консисторією у Кременці, де знаходився центр Волинської єпархії, ієрея. Втім, люди не піддалися омані уніата, та й консисторія вчасно прислала нового пастиря на місце Сльозка, якого було позбавлено сану [7].

Однак, священник Іоанн Танашевич одразу зіштовхнувся із серйозними труднощами на новому приході, бо Сльозко відмовлявся передати йому церкву і виїхати із церковного дому. 23 квітня в Озеро приїхали луцькі священники – протоієрей Анастасій Павлюковський (Свято-Троїцький собор), Олександр Огібовський (Свято-Покровська церква) та Ананія Сагайдаківський (Свято-Хрестовоздвиженська церква) разом із представником Луцького повітового старости. З благословення Предстоятеля ПАПЦ Блаженнішого Митрополита Діонісія (Валединського), котрий очолював і Волинську єпархію, вони, разом із місцевим благочинним протоієреєм Прокоповичем, провели парафіяльні збори. Вияснилося, що люди не мають жодного бажання слідувати за Сльозком і з радістю готові прийняти Танашевича. Це ніяк не вплинуло на уніата, котрий і далі довго не віддавав ключі від церкви та від будинку, який займав.

Проте, бувшому священнику, який не мав відповідної освіти, давно «славився» нетверезістю, важким характером [8], все-таки прийшлося підкоритися обставинам, залишити насиджене місце та створювати власний уніатський приход із нуля. А польські газети, між тим, уже встигли повідомити про перші успіхи унії на Волині, де один зі священників «із багатьма прихожанами» був прийнятий у католицтво.

Один зі священників із Підляшшя в офіційному листі до консисторії писав, що переходить в унію через те, що своєчасно не отримав у нагороду золотий наперсний хрест [9, 70-71]. Показовим є приклад і так званого «священика» Лева Тимчишина. Цей малограмотний виходець із Галичини був висвячений у дияконський сан напередодні Першої світової війни. Згодом, як австрійський громадянин, він потрапив у концентраційний табір у Талергофі, де став видавати себе за священника і самочинно звершувати Таїнства та Богослужіння. Після війни самозванець продовжував цю ж гру, але Волинська єпархіальна влада не визнала його. Тоді Тимчишин у 1926 році, підбурений уніатом Олексієм Пилипенком (це – колишній православний священник із с. Цегів Горохівського повіту, який одним із перших зрадив Церкву ще до 1926 року), перейшов в унію, де йому обіцяли 200 злотих на місяць. У новій юрисдикції «пастир» розпорядженням від 30 грудня 1927 року отримав місце у невеличкому селі Краска, приписаному до приходу Дубечно

(нині – Старовижівський район Волинської області). У Красці уніати захопили церкву на ґрунті непорозуміння між настоятелем і прихожанами восени 1927 року. Втім, схоже, що обіцяних 200 злотих Тимчишин тут не отримав, бо вже незабаром став клопотатися у Луцьку римо-католицьку єпископську курію про видання йому платні. Яким же було здивування новоспеченого уніата, коли 18 лютого 1928 року він отримав відповідь із канцелярії, де було написано, що його платня – не 200 злотих, а 86. При цьому, більшість із цієї суми мав отримати ксьондз Пилипенко, який нібито утримував Тимчишина, а тому залишалося тільки 26 злотих. Швидко зметикувавши, що заробити тут йому не вдасться, «душпастир» уже 2 березня 1928 року став писати прохання до Блаженнішого Митрополита Варшавського, Волинського і всієї Польщі Діонісія. Цей лист Тимчишина – зразок безпринципного лукавства і, одночасно, приклад кричущої безграмотності: «...Яко Старшому человеку було обидно таке видіти і в ті функції Существовати і через тоє прошу мене прийміте до свого душ пастирства що я каюся щом вступив до їх клябу я совсем отрикаюся от Унії а так як бувім ранше при Православию і надалше буду ся старати працювати над невинними душами православними людьми... Просіл бил Вашого Блаженства Блаженнішого Митрополита Отпустити мене гріх вотступництва от Св. Православной вери що я послухав такого Пелипенка що обещав мене 200 зл. жалування а допере ведбирая і 86 зл. за вокт що я в него 3 раза пообідав а то еше все що я єв то було мое бом завез 2 мешкі бараболь 2 ведра капісти кобасу і Сала то то все мое було на що росписуюсь» [10].

Проте, Тимчишин даремно запевняв Його Блаженство, що їв у Пилипенка своє сало, адже відповіді з Митрополії з дозволом «працювати над невинними душами православними» він так і не діждався. Очевидно, Тимчишин таки зумів владнати свої фінансові та продуктові непорозуміння із Пилипенком, бо він і далі продовжував виконувати функції уніатського священника.

Сам Пилипенко, до речі, згодом повернувся у Православ'я і навіть за океаном був рукопокладений митрополитом Полікарпом (Сікорським) у єпископський сан. Служив він в Аргентині і навіть встиг очолити один із розколів в межах УАПЦ.

Фактично всюди, де неоунія встигла пустити коріння, причину парафіяльних хвилювань треба було шукати у якихось непорозуміннях між священником та віруючими, чим одразу користалися певні спритники, організовуючи перехід невдоволених у нову віру.

На кінець 1920-их років в неоунію перейшло біля двадцяти приходів. Широкого розголосу набули справи у Вишгородку (Кременеччина) та Дубечно (Старовижівщина), де, як завжди, унія була замішана на брехні та насильстві.

Проте, найвідомішим став випадок у с. Жабче Чаруківської гміни Луцького повіту (нині – Горохівський район Волинської області), де священник Антоній Туржанський теж став опосередкованою причиною переходу в неоунію влітку 1928 року. З довідки «Розвиток Церкви Східно-Слов'янської (Унії) на теренах Луцького повіту», що зберігається у Державному архіві Волинської області, можна зробити висновок, що суперечки зі священником виникали через занадто високу, на думку парафіян, оплату за виконання треб. Неприязнь переросла у ненависть після того, як настоятель став вимагати від селян повернення раніше обговореного строку церковної землі, яку ті орендували, з великим трудом очистивши її від окопів та інших наслідків війни. Після того, як консисторія чотири рази проігнорувала прохання місцевих жителів прислати їм іншого священника, знайшлися люди, які організували перехід парафії в неоунію. При цьому, в уже згаданому документі, який виходив із канцелярії Луцького повітового старости, прямо сказано, селяни перейшли на унію «через помсту». Отже, навіть польська влада, яка всіляко підтримувала нову конфесію, визнавала, що віру люди змінили не з релігійних переконань, а «в надії, що державна влада підтримає уніатів матеріально, обдарувавши їх хоча б невеличкими земельними ділянками» [11].

З часом люди у селі Жабче та приписаних Смиків і Козаковії Долині почали прозрівати. Духовна консисторія продовжувала присилати сюди православного священника, який звершував Богослужіння у будинках своїх парафіян. На початку 1929 року настоятелем Свято-Петропавлівської парафії у Жабче став священник Віталій Сагайдаківський, який особливо гаряче став боротися за повне повернення парафії до православної віри.

Події, що сталися наприкінці лютого 1929 року, коли 152 парафіяни разом із Сагайдаківським закрилися у храмі, де в голоді та холоді провели близько тижня, вимагаючи від влади повернення рідної святині, стали відомі у цілому світі. В такій ситуації польський уряд, хоча й не одразу, був змушений повернути парафіяльне майно разом із храмом православної громаді, яка 24 листопада 1929 року відсвяткувала урочисте освячення рідної церкви. При цьому, однак, шістьох активістів на чолі із отцем Віталієм, було притягнуто до суду [12].

Історія із Жабчем надихала православних і в інших місцях протистояти неоунії. Бувший юристконсульт

Синоду ПАПЦ К. Ніколаєв слушно зауважив, що «Жабче виявилось поворотним пунктом в історії нової унії на Волині» [13, 156], добивши її. Але далеко не всюди віруючим вдавалося побороти віровідступників, яких послідовно підтримувала влада. У 1936 році, наприклад, коли православні мешканці Дубечна, яких була більшість, зробили чергову спробу повернути храм, 20 із них було засуджено до року чи восьми місяців ув'язнення [14].

Польська влада не хотіла втрачати жоден із осередків ополячення на Волині, тому там, де православним вдавалося відстояти храм, Міністерство сповідань асигнувало кошти на відкриття окремих уніатських парафій. Так було, наприклад, в Озері та Жабче.

Прикладаючи колосальні зусилля для розповсюдження неоунію, витрачаючи при цьому величезні кошти, уряд Польщі не зміг добитися тих успіхів, на які сподівався. У 1933 році на Великоградському конгресі, доповідаючи про стан унії східного обряду у Польщі, єпископ Пшездзєцький озвучив такі цифри: унію сповідають 20 тисяч осіб, організованих у 14 парафій; є 25 священників, з яких 16 раніше були православними.

На такому, приблизно, рівні, ніби за інерцією, унія східного обряду протрималася все десятиліття, аж до розпаду країни у 1939 році. На 1 січня 1935 року, згідно відомостей офіційного часопису Волинської духовної консисторії журналу «Церква і нарід», на Волині діяло тільки вісім неоунійних парафій: ГаїЛевятинські, Гумнище, Дубечно, Краска, Великі Куськівці, Жабче, Застав'є, Мятин. У Цегові та Колодежі унію було ліквідовано. У всіх цих селах нараховувалося всього лише 4040 прихильників «урядової» унії. Для вихідців із Галичини діяли також греко-католицькі парафії у Луцьку, Антонівці Костопільського повіту, Оздютічах Горохівського повіту та Жджарах Володимир-Волинського повіту. Також уніати мали семінарію у Дубно, а в Ковелі місіонерством на користь унії східного обряду займалися католицькі монахи-редемптористи.

Трохи відмінні відомості подає інший документ. У червні 1937 року Міністерство сповідань звернулося у Волинське воєводство із запитом про наявність уніатських парафій на Волині. У серпні у Варшаві було отримано відповідь із Луцька, де повідомили, що у воєводстві діють: а) греко-католицькі парафії в Антонівці Костопільського повіту з філією у Малих Седлищах того ж повіту (150 парафій), Оздютічах Горохівського повіту (1200 парафій), Повурську Ковельського повіту (200 парафій) та Жджарах Володимир-Волинського повіту (300 парафій); б) візантійсько-слов'янські парафії у Цегові Горохівського повіту (135 парафій), Дубечно Ковельського повіту (2000 парафій), Гаях Левятинських Дубенського повіту (733 уніати на повіт), Гумнищі Горохівського повіту (250 парафій), Красці Ковельського повіту (600 парафій), Великих Куськівцях Кременецького повіту (185 парафій), Луцьку (200 парафій), Мятині Рівненського повіту (1095 парафій), Рівному (парафію утворено у 1936 році), Тутовичах Сарненського повіту (1100 парафій), Застав'ї Рівненського повіту (150 парафій) та у Жабче Луцького повіту (175 парафій) [15].

Тут також слід пам'ятати і про те, що уніатська парафія діяла при семінарії у Дубно, а ковельські редемптористи опікувалися уніатами на теренах Любитівської, Повурської та Голобської гмін Ковельського повіту. Відомо, що у Повурську греко-католики не мали власного молитовного будинку, але був недіючий молитовний будинок у с. Колодяжне Любитівської гміни і діючий – у колонії Дементянівка під Голобами. Ті самі редемптористи займалися місіонерством у Володимир-Волинському повіті. Так, із 400 уніатів повіту 80 складала жителі повітового центру, які перейшли в унію під впливом ковельських редемптористів. Інші уніати жили у гміні Вербче і були вихідцями з Малої Польщі. У селі Гнойно вони збудували собі капличку [16].

Нечисленних випускників Дубенської уніатської семінарії не було де дівати. Із шести осіб, які закінчили цей навчальний заклад у 1937 році, двоє через брак парафій виїхали на запрошення місцевого єпископа у Канаду.

У тих селах, де діяли і православні храми, унію підтримували люди не найкращої репутації. Наприклад у тому ж Жабче це були селяни, схильні до комунізму, а дехто навіть був засуджений за крадіжку. Переважна більшість настоятелів парафій східного обряду були колишніми православними священниками.

Ставлення представників польської громадськості до неоунії було неоднозначним. Волинський воєвода Г. Юзевський, наприклад, вважав, що вона «перетворюється на деструктивний і небажаний політичний чинник на теренах Волині, який великою мірою підриває діяльність адміністративної влади на шляху до консолідації взаємин» [17].

Історія уніатського Свято-Покровського храму у с. Жабче виявилася короткою і трагічною: у 1943 році українські партизани – оунівці, запідозривши його настоятеля ієромонаха Серафима (бувший насельник Почаївської лаври) у зв'язках із поляками-шукманами, вбили священника, а церкву спалили [18, 87].

Згідно доповіді протоієрея Петра Юркевича, що прозвучала на зібранні духовенства Волинської єпархії у 1945 році, на той момент на Волині та Рівненщині діяло сім уніатських парафій: Гнойно, Гумнище, Оздютічі, Тутовичі, Кадобище, Жджари та Антонівка [19]. До 1946 року усі вони були ліквідовані шляхом приєднання до Православної Церкви, причому із документів Державного архіву Волинської області відомо,

що у с. Гумнище Берестецького р-ну ксьондз Маркел Височинський до останнього відмовлявся переходити у православну віру, хоча фактично весь його прихід прагнув до повернення [20].

Таким чином, можна зробити висновок, що неоунія виявилася невдалим проектом польської влади, котра прагнула ополячити українців. Майже всюди неоунійні парафії засновувалися на хвилі якихось непорозумінь між священиком та парафіянами, чим користалися зацікавлені особи. Провідниками ідеї унії східного обряду ставали священики, які відзначалися низькими моральними якостями і шукали в неоунії тільки власної вигоди. Зайнявши протягом другої половини 1920-их років якийсь мінімальний сегмент у духовному просторі Волині, за 1930-ті роки Католицька церква візантійсько-слов'янського обряду майже не проявила тенденцій до розвитку і з часом зникла.

1. Свитич А. Православная Церковь на Украине и в Польше в XX столетии. / Православная Церковь в Польше и ее автокефалия // А. Свитич. – Москва: Крутицкое патриаршее подворье, 1997. – С. 87–290.
2. Список церквей и церковных имуществ... // Воскресное чтение. – 1929. – №45. – С. 727.
3. Релігійна боротьба // Діло. – 1929. – №50. – С. 1.
4. Стоколос Н. Г. Неоунія як експеримент східної політики Ватикану в Польщі (1923-1939 рр.) / Н. Г. Стоколос. // Український історичний журнал. – 1999. – №4. – С. 74–89.
5. Купранець О. Ф. Православна Церква в міжвоєнній Польщі / О. Ф. Купранець. – Рим, 1974. – 235 с.
6. Отступничество священника. // Воскресное чтение. – 1925. – №22. – С. 347–348.
7. Распоряжения епархиальных начальств. // Вестник Православной Митрополии в Польше. – 1925. – №10. – С. 5–6.
8. Из печати. // Воскресное чтение. – 1925. – №23. – С. 365–366.
9. Пастернак Є. Нарис історії Холмицини і Підляшшия (новіші часи) / Є. Пастернак. – Вінніпег; Торонто, 1989. – 466 с.
10. Из деятельности неоуниатов. // Воскресное чтение. – 1929. – №19. – С. 306–308.
11. Rozwoj Kościoła Wschodnio-Słowiańskiego (Unji) na terenie powiatu Luckiego – Державний архів Волинської області, ф. 46, оп. 9, спр. 983, арк. 44–46.
12. Сагайдаківський В., прот. Правди не втопити / прот. Віталій Сагайдаківський. – Торонто, 1977. – 362 с.
13. Николаев К. Н. Восточный обряд / К. Н. Николаев. – Париж: УМСА-Press, 1950. – 336 с.
14. Хроніка. Суд в справі дубечан (Ков. п.). // Церква і нарід. – 1937. – №3. – С. 105.
15. Державний архів Волинської області – ф. 46, оп. 9, спр. 1853, арк. 80-100.
16. Уніяти й сектанти на Волині в цифрах. // Церква і нарід. – 1935. – №13. – С. 406.
17. Крамар Ю. Проблема неоунії на Волині у міжвоєнний період / Ю. Крамар // Науковий вісник ВДУ. – Луцьк, 1998. – № 1 : Іст. науки. – С. 68–73.
18. Трагедія українсько-польського протистояння на Волині 1938-1944 років. Горохівський район – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2009. – 308 с.
19. Архів Волинської духовної семінарії – доповідь прот. П. Юркевича «Уніатський рух на Волині в останні роки» (1945 р.).
20. Державний архів Волинської області – ф. Р-393, оп. 3, спр. 3, арк. 6–8.

Анатолій Шваб,

кандидат історичних наук,
доцент кафедри нової та новітньої історії України,
декан історичного факультету Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки,
м. Луцьк

Галина Малєончук,

аспірантка кафедри всесвітньої історії Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки
м. Луцьк

ЗАГАЛЬНОШКІЛЬНА, ПРОФЕСІЙНА ТА НАЦІОНАЛЬНА ОСВІТИ МІЖВОЄННОГО ЛУЦЬКА

У 1919 – 1939 рр. Луцьк входив до складу Другої Речі Посполитої, яка перебувала в стані становлення політичних, соціально-економічних, та культурно-освітніх засад державної політики. Одним з найактуальніших питань в освітній галузі було створення єдиної дієвої національно зорієнтованої системи освіти на територіях, що раніше входили до трьох різних держав (Австро-Угорщини, Пруссії та Росії).